

Skärpta regler för unga som begår brott

- för att skydda samhället, öka brottsoffers upprättelse och bryta kriminella banor

Justitieminister Gunnar Strömmer
Adam Marttinen (SD), ledamot justitieutskottet
Camilla Brodin (KD), gruppledare
Martin Melin (L), rättspolitisk talesperson
26 januari 2026

Reglerna för unga som begår brott behöver skärpas

- Den **allvarliga brottsligheten** bland unga **ökar**, och **fler** unga som begår brott har **koppling till kriminella nätverk**.
- Den allvarliga brottsligheten ökar även bland **13- och 14-åringar** – under 2025 var **52 under 15 år involverade i rättsliga prövningar avseende mord eller mordplaner**.
- Reaktionen från samhället kommer **för sent** och är **inte tillräckligt kraftfull**.
- Resultatet är att vi varken lyckas **skydda samhället, ge brottsoffer upprättelse eller hjälpa barnen** att lämna den kriminella banan.

Dagens pressträff

- Den straffrättsliga **särbehandlingen av 18-20 åringar**
- **Ungdomsreduktionen** för 15-17 åringar
- Skärpningar av påföljden **ungdomsövervakning**
- Hanteringen av 13-14 åringar: **besked om straffbarhetsåldern** och ändringar i reglerna om bevistalan

Alla **över 18 år** ska behandlas som vuxna

- Ungdomsreduktionen för 18-20-åringar ska **avskaffas helt**.
- Unga myndiga ska **inte längre särbehandlas** i domstol.
- Det ska inte vara möjligt att döma till **ungdomsvård** för brott som någon begått efter att personen fyllt 18 år.

Ungdomsreduktionen ska minskas kraftigt för **15-17åringar**

- Ungdomsreduktionen för **lagöverträdare under 18 år** ska minska kraftigt.
 - 15 år cirka 40 procent av ett tänkt straff för en vuxen (idag: cirka 20 procent).
 - 16 år cirka 60 procent av ett tänkt straff för en vuxen (idag: cirka 25 procent).
 - 17 år cirka 80 procent av ett tänkt straff för en vuxen (idag: cirka 30 procent).
- En möjlighet till **nyanserade bedömningar** i både **skärpande och mildrande riktning**.
- Det **längsta straff** som ska kunna dömas ut för en lagöverträdare under 18 år ska **höjas** från fängelse i 14 år till **fängelse i 18 år**.

Påföljden ungdomsövervakning ska skärpas och användas i fler fall

- Utredningens förslag om **utvidgad ungdomsövervakning genomförs inte.**
- Påföljden **ungdomsövervakning** ska istället **skärpas** bl.a. genom att:
 - Den dömda ska ha hemarrest under ytterligare en kväll och natt i veckan.
 - Den dömda ska kunna förbjudas att under vissa tider vistas på en viss plats eller inom ett visst område – som tillägg till hemarresten.
 - Kriminalvården ska utöva noggrann tillsyn över den dömda och hålla sig informerad om dennes förhållanden.
- Ungdomsvård ska inte längre kunna förenas med ungdomstjänst eller böter.

Dagens pressträff

- Den straffrättsliga **särbehandlingen av 18-20 åringar**
- **Ungdomsreduktionen** för 15-17 åringar
- Skärpningar av påföljden ungdomsövervakning
- Hanteringen av 13-14 åringar: **besked om straffbarhetsåldern** och ändringar i reglerna om bevistalan

Straffbarhetsåldern ska sänkas till 13 år för allvarliga brott

- Straffbarhetsåldern ska **sänkas till 13 år för allvarliga brott**, till exempel **mord, mordförsök och grova våldtäkter**.
- Den som döms ska kunna få **ungdomsvård, ungdomstjänst, ungdomsövervakning eller ungdomsfängelse** som påföljd.
- 13- och 14-åringar ska få **ungdomsreduktion** på grund av sin ålder – **90 respektive 80 procent** reduktion.
- Sänkningen av straffbarhetsåldern för allvarliga brott ska **tidsbegränsas till fem år**.
- Reglerna om när åklagaren ska väcka bevistalan ändras så att **åklagaren måste väcka bevistalan** om brottet har minimistraff på minst **fyra års fängelse**.

Straffbarhetsålder i andra länder

- Straffbarhetsåldern varierar i Europa:
 - Övriga Norden har 15 år.
 - Tyskland och Italien har 14 år.
 - Nederländerna har 12 år.
 - England har 10 år.
 - EU-snittet ligger på 14 år.

Nytt system för unga brottslingar på plats sommaren 2026

- Sänkt **straffbarhetsålder** för allvarliga brott.
- Minskad **ungdomsreduktion** för lagöverträdare under 18 år.
- **Straffmaximum** för lagöverträdare under 18 år höjs från fängelse 14 år till 18 år.
- Avskaffad **ungdomsreduktion** för unga myndiga.
- Skärpningar av påföljden **ungdomsövervakning**.
- Skärpningar av regleringen vid **misskötsamhet** av ungdomstjänst och ungdomsvård.
- **Ungdomsfängelser** inrättas:
- Påföljden **sluten ungdomsvård** utmönstras.
- Den som begått ett allvarligt brott innan 18-årsdagen ska i stället dömas till **fängelse**, som ska avtjänas på **särskilda barn- och ungdomsavdelningar** vid Kriminalvården.

Skärpta regler för unga som begår brott

- för att skydda samhället, öka brottsoffers upprättelse och bryta kriminella banor

Justitieminister Gunnar Strömmer

Adam Marttinen (SD), ledamot justitieutskottet

Camilla Brodin (KD), gruppledare

Martin Melin (L), rättspolitisk talesperson

26 januari 2026

